

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/334,

23. veebruar 2021,

milles käsitletakse Rumeenia esitatud korralduse eelnõu seoses teabega puu- ja köögiviljade pinna pestitsiididega töötlemise kohta

(teatavaks tehtud numbri C(2021) 1096 all)

(Ainult rumeeniakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 45 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 45 lõikega 1 tegid Rumeenia ametiasutused 5. märtsil 2020 komisjonile teatavaks korralduse eelnõu, milles käsitletakse täiendavat kohustuslikku märgistamisnõuet artikli 39 lõike 1 tähenduses, mille kohaselt peavad ettevõtjad teavitama tarbijaid puu- ja köögiviljade pinna töötlemisest pestitsiididega (edaspidi „korralduse eelnõu“).
- (2) Määruses (EL) nr 1169/2011 on sätestatud toidualast teavet, eelkõige toidu märgistamist reguleerivad üldpõhimõtted, nõuded ja vastutus. Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõikes 1 ja artiklis 10 on loetletud kõik andmed, mis tuleb esitada toidul vastavalt artiklitele 10–35, võttes arvesse neis artiklites sisalduvaid erandeid.
- (3) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 39 lõikes 1 on sätestatud, et lisaks artikli 9 lõikes 1 ja artiklis 10 osutatud kohustuslikele andmetele võivad liikmesriigid vastavalt artiklis 45 sätestatud korrale võtta meetmeid, millega nõutakse teatavate toiduliikide või -kategooriate puhul täiendavaid kohustuslikke andmeid, mis on õigustatud ühe järgmise eesmärgiga: rahvatervise kaitse, tarbijakaitse, pettuse vältimine või tööstus- ja kaubandusomandi õiguste, päritolutähiste, registreeritud päritolunimetuste kaitse või ebaausa konkurentsi tõkestamine.

⁽¹⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

- (4) Sätestades riiklikud meetmed, millega nõutakse tarbijate teavitamist puu- ja köögiviljade pinna koristusjärgsest pestitsiididega töötlemisest, kehtestatakse kõnealuse korralduse eelnõuga teatavate toidukategooriate puhul täiendavad kohustuslikud andmed määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 39 lõike 1 tähenduses. Seepärast on vaja uurida selle eelnõu vastavust nimetatud määruse eespool nimetatud nõuetele ja Euroopa Liidu toimimise lepingu sätetele.
- (5) Korralduse eelnõu artiklis 1 sätestatakse tingimused, mida ettevõtjad peavad täitma, et tagada tarbijate nõuetekohane, täielik ja täpne teavitamine puu- ja köögiviljade pinna töötlemisest pestitsiididega.
- (6) Korralduse eelnõu artikliga 2 nähakse ette, et ettevõtjad peavad teavitama tarbijaid selgelt nähtava märgistuse abil asjaolust, et turulelastava puu- ja köögiviljade pind on töödeldud pestitsiididega, ning esitama selge teabe selle kohta, kuidas tooteid õigesti käidelda/kasutada, märkides vajaduse korral, et kõnealuste toodete koore tarbimist tuleks vältida.
- (7) Korralduse eelnõu artikliga 3 nähakse ette, et ettevõtjad peavad esitama selle teabe korralduse eelnõu lisas ettenähtud teksti kujul, mis asetatakse turustamiskohas vahetult puu- ja köögiviljade müügiriulile. Korralduse eelnõu lisa kohaselt tuleb esitada järgmine teave: hoiatuse tekst: „need tooted on kaetud pestitsiidiga“; „pestitsiidi nimetus“, mille peab täitma ettevõtja; hoiatuse tekst: „nende toodete koore tarbimist tuleks vältida“ ja „käitlemis-/kasutustingimused“, mille peab täitma ettevõtja.
- (8) Pärast seda, kui komisjon oli 6. veebruari 2020. aasta kirjas palunud selgitusi, täpsustasid Rumeenia ametiasutused 5. märtsi 2020. aasta kirjas, et korralduse eelnõus käsitletakse pestitsiidide esinemist müügiks pakutavate puu- ja köögiviljade pinnal, kui ettevõtjad on toodete värskuse säilitamiseks töödeldud koristusjärgselt nende pealispinda pestitsiididega.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 ⁽²⁾ on sätestatud eeskirjad, millega reguleeritakse taimekaitsevahendeid ja nendes sisalduvaid toimeaineid. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklile 28 peavad taimekaitsevahendid saama liikmesriikides turulelaskmiseks ja kasutamiseks loa, sealhulgas ka need taimekaitsevahendid, millega töödeldakse viljade pealispinda pärast saagikoristust. Loa saamiseks tehakse põhjalik ohutuse hindamine, et tagada muu hulgas inimeste tervise kaitse, mis hõlmab ka tarbijate ohutust. Taimekaitsevahendite kasutamine peab vastama määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 55 sätestatud nõuetele.
- (10) Selleks et tagada taimekaitsevahenditega töödeldud toidu ohutus, ei tohi pestitsiidide jääkide tase sellistes toodetes, sealhulgas puu- ja köögiviljades, ületada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 396/2005 ⁽³⁾ sätestatud jääkide piirnorme. Määruse (EÜ) nr 396/2005 teine põhimõte on, et jääkide piirnorme ei tohi kehtestada kõrgemal tasemel, kui on vaja heade põllumajandustavade kohaselt, teisisõnu, mitte kõrgemal tasemel kui on vajalik konkreetse taimekahjustaja vastu võitlemiseks, ning need piirnormid peavad olema tarbijatele ohutud.
- (11) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 ⁽⁴⁾ artikli 14 lõikele 1 ei tohi toitu turule lasta, kui see ei ole ohutu.
- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ⁽⁵⁾ kohaselt peavad liikmesriigid jääkide piirnormide ületamise korral võtma täitemeetmeid.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

- (13) Komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 ⁽⁶⁾ on sätestatud märgistamise erisätted seoses säilitusainete või muude keemiliste ainete kasutamisega tsitrusviljade puhul.
- (14) Toidukaupu, mis vastavad määruse (EÜ) nr 178/2002 nõuetele ja mida töödeldakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 nõuetele vastavate taimekaitsevahenditega, mille jäägid jäävad määruse (EÜ) nr 396/2005 kohaselt kehtestatud jääkide piirnormide piiresse, tuleb pidada tarbijate tervisele ohutuks. Liikmesriigid vastutavad selle tagamise eest, et nende turule lastud puu- ja köögivilja vastab liidu nõuetele seoses pestitsiidide jääkide piirnormidega toidu ja sööda pinnal. Seda arvesse võttes ei ole Rumeenia ametiasutused selgitanud, miks nad ei pea praegu kehtivaid asjakohaseid kontrolli- ja jõustamismeetmeid kõnealuste puu- ja köögiviljade ohutuse tagamiseks piisavaks.
- (15) Tuginedes taimekaitsevahendite lubade andmist ja kasutamist ning nende jääkide piirnorme puu- ja köögiviljades käsitlevatele liidu ühtlustatud nõuetele, mis hõlmavad põhjalikku teaduslikku hinnangut taimekaitsevahendite ohutuse kohta, ning pidades silmas jõustamis- ja järelevalve eeskirju, mida liikmesriikide pädevad asutused peavad järgima, ei ole rahvatervise kaitse seisukohast põhjendatud vajadust toidualast teavet või pestitsiidijääkide märgistamist käsitlevate täiendavate kohustuslike riiklike nõuete järele.
- (16) Eespool nimetatud asjaolusid silmas pidades ei ole korralduse eelnõu põhjendatud rahvatervise kaitsega, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 39 lõike 1 punktis a.
- (17) Mis puudutab tarbijate kaitse kohta esitatud põhjendusi, siis ei järgi korralduse eelnõus esitatud meetmed proportsionaalsuse põhimõtet, kuna need lähevad kaugemale sellest, mis on vajalik tarbijate kaitse eesmärgi saavutamiseks.
- (18) Lisaks jätab korralduse eelnõus sisalduv nõue märgistuse kohta, mille kohaselt tuleb vajaduse korral vältida kõnealuste toodete koore tarbimist, tarbijatele vale mulje puu- ja köögiviljade ohutusest, kuna see tekitab arusaama, et tooted on ohutud ainult selle konkreetse kasutustingimuse puhul, st kooritult. Selline märgistusnõue jätab eksitava mulje, et toiduohutusnõuetele mittevastava toidu turult kõrvaldamise asemel piisab tarbijate teavitamisest. Kavandatav märgistamisnõue oleks tarbijatele eksitav ja tekitaks põhjendamatult kahjustava eelarvamuse kõigi turul olevate korralduse eelnõu kohaselt märgistatud puu- ja köögiviljade suhtes. Selline märgistamisnõue oleks seega vastuolus määruse (EL) nr 1169/2011 artikliga 7. Lisaks on selle nõude sõnastus ebatäpne, samuti ei ole selgelt märgitud, milliste kriteeriumide alusel seda kohaldatakse.
- (19) Arvestades asjaolu, et rakendusmääruses (EL) nr 543/2011, mille eesmärk on kaitsta tarbijat, on üksnes tsitrusviljade puhul sätestatud märgistamise erisätted seoses säilitusainete või muude keemiliste ainete kasutamisega, saab järeldada, et selliste märgistamisnõuete kehtestamine iga liiki puu- ja köögiviljadele ei ole selle eesmärgi saavutamiseks vajalik.
- (20) Eespool nimetatud asjaolusid silmas pidades ei ole korralduse eelnõu põhjendatud tarbijakaitsega, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 39 lõike 1 punktis b.
- (21) Eespool esitatud hinnangust järeldub, et Rumeenia ametiasutused ei suutnud vähemalt ühe määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 39 lõikes 1 esitatud põhjuse puhul põhjendada korralduse eelnõus sätestatud täiendavate kohustuslike andmete vajalikkust.
- (22) Neid tähelepanekuid arvesse võttes esitas komisjon 4. juunil 2020 määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 45 lõike 3 kohaselt korralduse eelnõu kohta negatiivse arvamuse. Komisjon teatas negatiivsest arvamuselt Rumeenia ametiasutustele 5. juunil 2020.
- (23) Seega tuleks Rumeenia ametiasutustelt nõuda, et nad ei võtaks teatatud korraldust vastu.
- (24) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽⁶⁾ Komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rumeenia ei tohi võtta vastu 5. märtsil 2020 esitatud korralduse eelnõu, milles käsitletakse ettevõtjate kohustust teavitada tarbijaid puu- ja köögiviljade pinna töötlemisest pestitsiididega.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale.

Brüssel, 23. veebruar 2021

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stella KYRIAKIDES
